

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četrtek
in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 85.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 22. JULIJA—SATURDAY, JULY 22, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

Pismo iz Pariza.

Za "Edinost" L. K.

I.

Paris, Junija 1922.

Prilika je nanesla, da sem se razgovarjali z odličnim pariškim publicistom o trnjevem vprašanju jugoslovanske edinstva. Zadnje dni namreč je spomenica jugoslovanskih škofov na kralja, katero so priobčili nekateri tukašni listi v celoti, nanovo zbudila zanimanje in senzacijo v tujakšnih krogih.

Namenoma umetno zavite informacije, ki jih perijodnično meče naša vlada v svet površno napisana in medena poročila francoskih časnikov, katere usoda zanese tudi v naše kraje, in kjer vlada skrbi, da jim ali zaveže oči ali jim pa nastavi na nos svoja očala, vse to je ustvarilo v Franciji, kar se tiče pojmov o jugoslovanski državi neko atmosfero zadovoljnosti. Resni in plemeniti opomini katoliških škofov pa so imeli svoj blagodejen razčiščujoči vpliv, ker o njih dobri volji in resnicoljubju nihče ne more dvomiti.

Naloga, katero ima naša katoliška stranka v tujini vršiti, je silno težavna. Inozemstvo je polno "emigrantskih komitejev", ki iz Dunaja, Monakovega, Rima in Pariza bombardirajo svetovno javno mnenje s svojimi razkritji, obtožbami in prošnjami. Ako jugoslovanski katoličani, ki so primorani, da se obrnejo v svojem boju tudi na moralno pomoč inozemstva, pridejo in razgalijo pred svetom nenormalne razmere v domovini, je nevarnost silno velika, da jih tujina ne postavi v isto vrsto s povečini nemško-madžarskimi emigrantskimi odseki. Diplomatični zastopniki v tujini imajo zelo lahko igro, ako naše informacije vržejo na isti nivo kot je propaganda Nemcev in Madžarov in nekaterih Radičevih emisarjev. Jugoslovanski katoliški element, ki se nahaja v tujini, mora delati tesno v zvezi s stranko v domovini ter kot ona zavrtniti od sebe z vso energijo protidržavni značaj svoje propagande. Mi moramo podčrtavati, da nas ločijo od imenovanih emigrantov prepadi in da smo mi nezadovoljni samo z režimom, kateremu gre čast, da je iz jugoslovanske misli napravil v kratki dobi 3 let zgodovinsko strašilo. Mi moramo poudarjati, da je naša koncepcija (pojmovanje) jugoslovanske države za bodočnost srednje Evrope več obetajoča, nego efemerični osnutek sedanjega režima.

Iz teh razlogov se mi je zdelo vredno zvedeti od publicista, ki ima v francoski javnosti svoje zveste poslušavce, v kakšni luči da gledajo Francozi na jugoslovanske opozicijske stranke na splošnem in na protivladni boj katoličanov še posebej. Zvedeti sem hotel, če se je naši vladi posrečilo ustvariti na francoskih tleh splošno antipatijo do "separatistov" ali nasprotno, če Francozi še znajo razločevati med ljudmi, ki se tam bojujejo proti državi in med onimi, ki so iz ljubezni do države proti režimu.

V teku razgovora mi je dotični gospod razporedil francosko javnost v tri kategorije.

II.

V prvo vrsto postavimo lahko one, ki so sploh principijelno proti novemu političnemu redu v Evropi. Somišljenike imajo na skrajni levici pri komunistih in na skrajni desnici pri starem avstrofilskega monarhističnem plemstvu. Prvi hočejo mesto Jugoslavije, federacijo balkanskih delavskih republik, drugi ključje Avstro-Ogrske nazaj. Za to skupino notranji nered v Jugoslaviji nimajo drugega interesa, nego da jim nudi, prvim kot drugim, argumente za njihove načrte. Teh gospodov se bomo mi katoličani ogibali in ako nas obsipavajo s simpatijami, jih ne bomo sprejeli. Ločijo nas principi.

Drugi razred tvorijo ljudje, ki so si v vojni postavili samo en cilj, oslabil krščanstvo. Kričali so po razdelitvi Avstrije ne iz ljubezni do trpinčenih narodov, ampak ker so mislili, da z Avstrijo izgine zadnji stebel politične moči krščanstva. Ti gospodje so za nasilne metode in imajo nad jugoslovanskimi državotvorci svoje dopadenje. Ti ostanejo gluhi tudi za krik jugoslovanskih škofov, ténbolj, ker so svoje dni gazili pod nogami enake proteste francoskih katoličanov. Ako se bomo toraj obrnili do njih, bomo imeli za odgovor ironičen nasmeš. To so politiki okoli Herriot, Buisson in tudi Poincaré, stari radikali Combesove šole.

Med ostalimi bomo našli za svoje težnje več ali manj dobro razpoložene. To so ljudje ki simpatizirajo iz prepričanja za mlade evropske narode, bodisi, ker vidijo v njih obstoj trajno obzidje proti navalu Germanstva in trdno garancijo za mir v Evropi, bodisi iz nesebične ljubezni do svobode tako dolgo zaslužjenih narodov. Eni kakor drugi zasledujejo notranji razvoj v teh državah z velikim zanimanjem in so občutljivi za vsak pojav, ki bi mogel spraviti moč teh novih držav v nevarnost.

"V teh krogih", je pristavil, "gospod, delajte! Tukaj imate simpatije in ti vas bodo razumeli." Za te vrste ljudi je imelo pismo jugoslovanskih škofov svoj pomen, ker so bili opozorjeni na nevarne temelje, na katerih sloni jugoslovanski organizem po zaslugi sedanjih vladnih korifej.

Naša katoliška stranka pa zasleduje v svojem delovanju dvojen cilj, notranji in zunanji. Mi imamo svoj notranji politični, socialni, gospodarski in kulturni program in svoje vnanjepolitične načrte.

Smatral sem za ugodno, da vprašam, če čeli on in tisti, ki so za njim,

RAZNE VESTI O SEDAJNIH STAVKAH.

Harding dela nadaljne korake, da se odpre premogorove.

Washington, D. C., 21. julija. — Predsednik Harding je danes obljubil, da bo v par dnevih imenovana posebna komisija, kateri bo poverjena naloga in polna moč, za poravnavo premogarske stavke in za takojšno obnovo obratovanja premogorov. Za to komisijo, kakor se izjavlja bo stala vlada Združenih Držav z vsemi svojimi sredstvi na razpolago.

To izjavo se tolmači, da, kar in kakor bo ta komisija določila bo, kakor postava, za katero bo vlada stopila, če treba tudi z oboroženo silo. Voditelji stavkujočih premogarjev stoje pazno na straži in pazijo na vse te kretnje, ki premogarjem niso nič preveč prijazne. V premogarskih vrstah solidarnost raste in vse si je svesto končne zmage.

Governor Sproul v Penna. bo nastopil s silo.

Harrisburgh, Pa., 21. julija. — Pennsylvanski governor je izdal povelje, da se ima takoj pripraviti po vseh vojašnicah vojaštvo, za takojšnji nastop in odpoklic. Operatorji po Penna. bodo v kratkem odprli svoje premogorove za obratovanje, kakor je to izjavil sam gov. Sproul. Država pa jim bo nudila vojaško zaščito, kakor se sliši. Delodajalci in vlada se kažejo vedno lepše napram delavstvu!

Država Illinois bo ščitila kvalificirane premogarje.

Springfield, Ill. — Podgovernor Sterling je danes obvestil Washingtonsko vlado, da država Illinois je pripravljena ščititi obratovanje premogorov, toda pri delu se mora rabi samo izurjene in izkušene premogarje, kakor to določa postava države Illinois. Tudi ta izjava se tolmači, da, ako illinoiški operatorji dobe dovolj izurjenih skebskih premogarjev, jih bo vlada ščitila. Toda, izurjeni premogarji ne rastejo na hruškah!

Nobenega znamenja za poravnavo železniške stavke.

Situacija železniške stavke se nahaja pred velikim prepadom in do sedaj se ni čulo še pametne sugestije (Dalje na 3. strani.)

i naše notranje težnje i naš zunanji program.

"Gospod", mi je rekel, "izrazil se bom odkrito in jasno. V notranjih bojih vam bomo moralno pomagali, ker tudi zavračamo razjedajočo politiko belgrajske vlade, kar se pa tiče vnanjepolitičnih ciljev, Vas pa prosim, da na nas ne računajte povsod. Mi smo z vami kadar boste zagovarjali novi red v Evropi, mi bomo govorili za vaše narodne manjšine izven Jugoslavije, kar je pa ostalega se pa naše misli popolnoma vjemajo z mnenjem belgrajske vlade, če tudi bi se s tem postavili v nasprotje z idejami Hrvatov in Slovencev."

Navedem ta stavek brez komentarja. Iz tega bi sledilo kot zaključek: Pri uredbi notranjepolitičnih vprašanj računajmo Hrvati in Slovenci na moralno pomoč Francije, pri vnanjepolitičnem načrtu pa glejmo, da mu izvajamo bodočnost na domačih tleh.

RAZNE NOVICE.

ZAVEZNIKI BODO PLAČALI AMERIKI ZA OKUPACIJSKE STROŠKE.

Paris, 21. julija. — Danes je vrhovni zavezniški svet pristal na to, da se Združenim Državam plača vse stroške, ki so jih imele z okupacijsko armado ob reki Reni. Ti stroški baje znašajo okoli \$250.000.000. Zavezniki bodo ta račun plačali z nemškimi izdelki, ki jih bodo prejeli od Nemčije na račun vojne odškodnine.

CIVILNA VOJNA NA IRSKEM SE BLIŽA KONCU.

Dublin, 21. julija. — Irski uporniki, ki so se vojevali proti irskemu rednim vojaštvom se baje nahajajo na na svojih zadnjih obrambenih postojankah in vsak čas je pričakovati brezpogojne vdaje. Irski regularni vojniki zmagujejo na celi črti, kakor to poročajo poročila.

Z BOLJŠEVIKI NIČ IMETI, JE KLIC EVROPE.

Haag, 21. julija. — Parnik na katerega so sedli razni evropski državniiki v Haagu pred nekoliko tedni, je izginil pod površino in krmarji so se rešili vsak na svoje obrežje. To je žalostni znak, da v tako resnih časih ni najti v celi Evropi niti enega, ki bi prijel krmilo in pripeljal zgubljeni evropski čolnici k svojemu cilju k rešitvi. Kolikokrat so že sedli skupaj k delu, pa vse zastoj, izi da k rešitvi ne najdejo — vse zastoj!

Sedaj se bodo zopet razšli, stvar pa bo čakala svoje nadaljne rešitve in postajala bo še vsaki dan težja in težja za rešitev. Mi smo že davno trdili, da evropski framazoni in atisti, ne bojo nikdar rešili povoljno zamotanih evropskih kočljivih vprašanj. In nismo se motili, še vsak pot jim je spodletelo in jim tudi bo, dokler bodo prezirali Njega Stvarnika, ki daje človeku edino prave direktive, kako bojevati boj, da se zamore uspešno skozi trudopolno življenje, ki je posejano z osatom in trnjem.

Sedaj se bodo razšli evropski državniiki, ki so reševali cele tedne evropske komplicirane zadeve in pred odhodom kličejo celemu svetu, pustite Rusijo pri miru, kakor bi jo ne bilo na svetu. Izolirajmo jo in podala se bo rada. Se bo s tem pa kaj doseglo, bomo videli!

IZ JUGOSLAVIJE.

Stojči pomiloščen. Napadalec na kralja — pomiloščen. Iz Bleda poročajo, da je kralj pomiloštil atentatorja Stejiča. Ker vlada tozadevne- ga akta ni predložila kralju v počpis, so izvale te vesti veliko iznenadenje celo pri samih ministrih. Nekateri tolmačijo ta kraljev korak kot nezaupnico vladi, drugi kot kraljevo popolnoma privatno zadevo.

V moderni Italiji. Nekdo je na Krnu porušil spomenik, ki so ga Italijani nedavno z vso slovesnostjo odkrili v spomin tam padlih "alpinov." Brez vsakega dokaza so Italijani tega čina obdolžili okoliško slovensko prebivalstvo in mu napovedali kazensko ekspedicijo. V deželo so kakor Huni prihruli fašisti, da začno požigati in moriti. Prva krđela so se morala pred nevidnimi puškami pri Kobaridu umakniti, kar je italijanske nacionalistične elemente še bolj razbesnilo. Na pomoč jim je vlada poslala vojaštvo in orožništvo. V Kobaridu so fašisti uničili Volaričev spomenik, na Drežnici pod Krnom so zažgali župnišče, ki je pogorelo do tal.

V Trstu je krđelo fašistov pognalo z dela slovenske železničarje na kolodvoru, v skladiščih in na ravnateljstvu. Na pošti se jim to ni posrečilo. Tiskarno "Edinost" je oblast zastražila.

Slovensko prebivalstvo je v skrajnem strahu pred fašistovskim terorjem. Občine v tolminskem okraju sklepajo resolucije, v katerih obsojajo porušenje spomenika na Krnu. Kobarid in Drežnica sta se zavezala, da na lastne stroške postavita na Krnu nov spomenik.

Umrl je v Kranju ljubljanski realčni profesor Franc Komatar.

Napad na poslanca Ščeka. Ko se je vračal slovenski državni poslanec Virgilij Šček iz Števerjana v Brdih, je bilo oddanih nanj več strelav. Poslanec je ostal nepoškodovan. Atentatorji pripadajo baje komunistični stranki. Kaj jih je vodilo do napada, je nam nerazumljivo. Poslanec Šček je priznana socialno naobrazena kapaciteta na Goriškem, poleg tega pa izvrsten taktik v parlamentarnem boju. Z njim bi primorski Slovenci izgubili eno svojih prvih moči.

Ogenj na dolenskem kolodvoru. 20. jun. okoli 10. ure dopoldne je padla iskra iz lokomotive mimo prihajajočega vlaka na železniški voz, naložen s slamo za vojaštvo. Naenkrat sta bila dva vagona s slamo v plamenu. Na lice mesta došlo Ljubljansko gasilno in reševalno, društvo je ogenj pogasil v treh urah. Pri ognju je ponesrečil Jakob Strgar na levi roki. Sedaj je že tretji slučaj, da je gasilec ponesrečil pri ognju na kolodvoru.

Umrla je 30. jun. ponoči mati g. dr. Izidorja Cankarja.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Za katoliški dnevnik.

Prva polovica poletja se že poslavlja od nas in jesen je že skoro pred nami. Daljši večeri bodo kmalu tu in ljudje bodo zopet pričeli segati za berilom, da si preženo dolge jesenske in zimske večere. Uredništvo prejema dan za dnem bodrilne in naučevalne pisma, v katerih nas posamezniki spodbujajo za dnevno izdajanje lista Edinosti. Ko prebiramo te pisma, v katerih vidimo srčne izlive vnetih katoliških rojakov in rojakinj, nam iz srca kipi naučeno za katoliški dnevnik. Da, dragi rojaki in rojakinje, nihče bi ga rajše Vam ne dal, kakor mi, toda, dnevnik izdajati pa ni malenkost. Dnevnik stane denarja. Ko smo se ob novem letu namenili izdajati list Edinost po trikrat na teden, nismo nikdar mislili, da bomo v stanu preko zaprek na poti, ki vodi do našega cilja. Toda, stvar je imela svet namen, potrebna je bila za katoliške Slovence v Ameriki in Bog je dal svoj božji blagoslov. Številni novi naročniki so se oglasili in pripomogli k stalnemu trikratnemu tedenskem izdajanju našega lista. Sedaj zahaja naš list že v lepem številu v skoro vse slovenske naselbine po širni Ameriki, po katerih oznanja luč resnice in hrabro odbija vse napade na našo sv. stvar, katero ljuto napadajo otroci laži in teme. Zakleti sovražniki sv. vere, katero smo podedovali po svojih očetih in materah, že čutijo vpliv našega lista in nas napadajo kjerkoli morejo. Oni na svoji poti oznanjajo in razširjajo laž, a mi na svoji poti kažemo resnico in svarimo mase, da jim slepo ne slede na leđ. To je torej konkurenca med slabim in dobrim. Zato se ne čudimo njim, ako se postavljajo po robu, ko jih resnica potiska nazaj in jim vleče masko hinavstva iz obraza. Boj mej dobrim in slabim se bje na celi črti!

Pri vsem tem, imamo mi to srečo, da mi vodimo boj za resnico, a naši sovražniki pa vodijo boj za temne vzore laži — proti resnici! Naš boj proti oznanjevalcem laži rdečega radikalizma, bi bil precej lažji, ko bi vladala v naših bojnih vrstah edinost, sloga in mir. V sovražnem taboru je vse združeno, vse besni in se zaganja v tabor resnice. Slovenski socialistični glavarji se kar stresejo, ko jim kdo omeni o pravem katoliškem dnevniku. Zato, kar pijani jurišajo na "no man's land" in treskajo ob naše zakope z vso silo, z lažjo, pa tudi s hinavstvom in prilizovanjem.

In na naši strani? Ali mi vsaj odbijamo te napade, tako, kakor jih oni naskokujejo? Na to vprašanje si naj vsak čitatelj sam odgovori po svoji zdravi pameti in po svojem razumu.

• Mi hočemo danes le dokazati, da katoliškim Slovencem v Ameriki je katoliški dnevnik neobhodno potreben. Brez njega naš vpliv na splošno slovensko javnost ni vreden mnogo, ako ne — nič. Naše katoliške organizacije ne napredujejo, kakor bi mogle. Krivde ni pripisovati uradnikom v vseh slučajih, da si bi v nekaterih bila, ampak glavno krivdo je pripisovati temu, ker katoliška stran nima dovolj močnega časopisa, ki bi zanašalo duh katolicizma, duh naših katoliških organizacij med slovenski živeli po Ameriki. Naj nam kdo zameri ali ne, resnica je kar govorimo, in zato se prav nič ne ustrašimo pokazati položaj prav tak, kakoršen v resnici je. Čemu bi ga delali lepega, ako ni.

Poglejmo, kako je naša katoliška fronta razvrščena. Koliko imamo političnih listov in koliko nabožnih. Političnih listov imamo katoliški Slovenci v Ameriki samo 4. Nabožne 3. Nasprotni tabor političnih 6. in 1. leposlovni list. Po številu smo enaki kajni bravi? Kako stojimo pa z vplivom eden proti drugemu? To je pa glavno vprašanje! Nasprotniki imajo 3. dnevnike, ki izidejo skupaj 18. krat na teden. Vsi naši katoliški listi izidejo skupaj proti nam nasprotnim dnevnikom — nevesti nasprotni poltednike in tednike — samo 6. krat na teden in še tedaj skoro vsak pot prav ponižno. Tu je torej rezultat, računaj sam dragi bravec, pa boš videl, kako si stojite te dve fronte nasproti. Nasprotniki lahko po naš udarjajo 18. krat na teden samo s svojimi dnevniki, dočim smo mi v stanu njim vrniti za 18. napadov samo 6. krat. Če pa prištevamo zraven še 1. protiverski poltednik, 2. protiverska tednika in 1. mesečnik, stoji nasprotna fronta proti nam z izidi približno z 80 odstotki in mi proti njej z bordinimi 20. odstotki.

Tisti, ki postrani gledajo nekatere katoliške liste, naj te le številke malo preštudirajo, mogoče jih nekaj nazadnje le spametovati, da bodo, če že tudi nečejo v naše trenče, kjer se bje krvavi boj med slabim in dobrim, pa vsaj pustili v miru dobro stvar napredovati. Tisti, ki trdijo, da ni potreba tako silno močnega katoliškega časopisa, bodo še razočaranje doživeli, ker kadar bodo nasprotniki razbili centrum, bodo lokale z lahkoto pomandrali. To bi bilo dobro, da bi si vsi katoličani temeljito zapisali v svoja srca!

Sedaj, ko vidimo na lastne oči, kako daleč smo zadaj na časnikarskem polju, da si imamo mi v primeru z nasprotniki vere več, kakor 80. odstotkov premoči v inteligenci, nam zastane sapa, da kako je to mogoče, da smo tako daleč zadaj na časnikarskem polju. Vendar zadaj smo, nič ne pomagaj, v takem položaju smo za enkrat pa je amen. Pa je temu kaka odpomoč? Jaz pravim je! V nas katoličanih samih leži ta odpomoč, in ako se hočemo le nekoliko zganiti pa prav lahko ojačimo našo katoliško časnikarsko fronto, da bo nadkrivala nasprotno fronto. Treba je nam močnega katoliškega dnevnika, ki bo vodil našo katoliško stvar, kazal delavskim masam pravo pot in pravo smer. Treba je nam dobrega katoliškega dnevnika, v katerim bodo katoličani lahko odgovorili tolikokrat, kolikokrat bodo napadeni od nasprotnikov. Dokler pa katoličanje ne bomo imeli svojega dobrega dnevnika, bo šlo vse rakovo pot, tako po naselbinah, v družtvih in katoliških jednotah. Mogoče mi bo kdo rekel, da sem črnogled, da vse prečno vidim. Vsakemu takemu povem, da nikdo bi se ne čutil srečnejšega, kakor jaz, ako bi bilo to res. Ampak ni, stvar je taka, kakor sem jo Vam pokazal in jo lahko tudi vsak vidi, ako jo pogleda dobro in od blizu.

Katoliški dnevnik pa zahtevajo že posamezniki, kakor sem to že omenil. In mi smo pripravljeni ga izdajati, toda pod pogojem. Da bi mogli izhajati z dnevnikom nam manjka najmanj 1500 naročnikov, da bi se list

mogel sam održavati v finančnem oziru. To pa ni veliko in se da prav lahko doseči, ako sedanji naročniki hočejo pomagati. To pa ne mislimo samo nekatere, ampak vse. Katoliški možje, ki ste si v potu svojega obraza pozidali krasne cerkve po svojih naselbinah, ali si ne želite dobrega katoliškega dnevnika, da bi varoval te cerkve, ki ste si jih pozidali s tolikim trudom? Mi verujemo da! Katoliška društva in katoliške organizacije, ali si ne želite dobrega dnevnika, da bi ščitil ideale Vaših organizacij in vabil v nje slovenske sinove in hčere v tej deželi in jim kazal pravo pot, ki vodi do svetnega in dušnega napredka? Mi verujemo da! Zato pa vsi vkup! Na delo! In neodjenjajmo prej, dokler se ne pojavi na katoliškem časnikarskem polju močan in v katoliških principih zanesljiv KATOLIŠKI DNEVNIK!

Le kadar bo katoliški dnevnik začel zahajati v naša domovja, tedaj bo na obzorju katoliških Slovencev zasijala svetlejša zarja, doba boljših dni bo prišla, slovenske župnije se bodo krepile, slovenska katoliška društva in jednote se bodo jačile, slovenski trpini sedaj zapeljani po brezverskem časopisju se bodo vračali v naročje katoliške cerkve in pod okrilje naših katoliških društev in jednot.

Zato predragi naročniki, ki nas naučujete za dnevnik, sedaj pa na delo. Če pridobite listu 1500 novih naročnikov do 1. novembra t. l. pa bomo pričeli izdajati Edinost dnevno. Na Vas, naročniki in dragi prijatelji, je ležeče to vprašanje, ali naj katoliški Slovenci dobimo svoj lastni katoliški dnevnik, ali pa naj tavamo še dalje daleč v odzadju na časnikarskem polju za našimi nasprotniki. Od Vas je odvisno!

Sedaj pa damo še besedo tudi vsem našim naročnikom, da spregovorijo in povedo svoje mnenje o tem vprašanju.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

La Salle, Ill. — (Dopis pisan v angleščini, katerega smo prestavili dobesedno na slovensčino.) — Oprostite mi, da pišem Vam v angleščini, ker v slovensčini ne znam prav dobro. Čitati slovensko pa znam.

Naše mesto šteje nekako 16.000 prebivalcev in ima dobro razvito industrijo. Med vsemi je največja tovarna za izdelovanje ur, kjer je zaposlenih nekako 2500 ljudi. Ta urarska tovarna je tudi največja na svetu. Za njo pridejo po velikosti na vrsto cinkovne in cementarne. Po tovarnah delajo po 8. ur na dan izvzemši par malih, ki obratujejo po 9. ur na dan.

Prvi ljudje, ki so se naselili v tem mestu ob reki Illinois so bili Irci in Nemci. Za njimi so prišli Poljaki, kateri tvorijo sedaj po številu narodnostij večino v našem mestu. Poljaki imajo med sabo več odličnih mož, n. pr. tukajšnji Postmaster je Poljak in najodličnejši odvetnik v našem mestu je tudi Poljak. Imajo tudi svojega zdravnika in mestni commissioner je tudi poljskega rodu. Imajo krasno dvo-stolpno cerkev, ki je baje ena izmed največjih v Peorijški škofiji in menda tudi izven Chicago daleč po Illinoisu. Poleg lepe farne cerkve imajo krasno farno šolo, kamor pohaja okoli 1000 otrok.

Za temi pridemo mi Slovenci. Tudi Slovenci imamo svojo župnijo in krasno farno cerkev, kjer pastiruje naš dobri č. g. župnik Father Saloven. Imamo tudi lepo slovensko farno šolo, ki je prenarejena iz naše stare cerkve. V našo šolo je pohajalo to leto nekako okoli 130 otrok, moglo bi jih pa seveda več, ako bi jih slovenski stariši pošiljali v našo šolo. Učenci in učenke naše šole sv. Roka so priredili v šolski dvorani krasno predstavo, ki se imenuje "Golden Gift Operetta." Dvorana je bila nabita ne samo s Slovenci ampak tudi z ljudmi drugih narodnostij, kot Irci, Nemci in Poljaki. Predstava se je izborna obnesla in je prinesla čistega \$66.00. Naš Father Saloven so govorili in se v svojem naučenem govoru lepo zahvalili udeležencem za krasno udeležbo. Za njimi so govorili tudi Rev. Sather Fitzgerald iz Arlingtona, Ill. Šola sv. Roka ni imela to leto graduiranja. Bo pa imela, kakor se sliši prihodnje leto 10. graduantov, ako jih bodo stariši poslali v našo šolo.

Na tukajšnji High School je letos graduirala Miss Golob, ki je sedaj nastavljenka, kot knjigovodkinja v Hummer Furniture Store, ki je največja prodajalna raznega pohištva.

V nadi da Vaši krasni, listi napredujejo med slovenskim narodom po Ameriki Vam želim še večjega napredka in obilo naročnikov. God bless your noble work! J. H.

Indianapolis, Ind. — Cenjeni g. urednik: — Upam, da mi dovolite malo prostora v našem listu Edinosti. Ker se le malo kdo oglasi iz naše naselbine, hočem jaz poročati, da je začela nemila smrt pogostoma obiskovati našo naselbino. Dne 30. junija je bil ponesrečen in ubit rojak Štefan Jurman, ko se je vračal domov iz dela in je prišel po nesreči pod vlak. Tukaj zapuša ženo z 5. nedorastlimi otroci. Dne 8. julija je pa umrl rojak Louis Stergar, bolan je bil to. dni za pljučnico. Doma je bil iz Primorskega in tukaj zapuša ženo s 5. otroci. In ko to pišem je že zopet prišla vest, da je preminul rojak Frank Cujnik, doma iz vasi Grublie pri Šent Jerneju na Dolenskem. Tako imamo vedno žalost v naselbini.

Kar se tiče naše župnije prav dobro in mirno napredujemo. Tudi naši možje in fantje so se začeli zanimati za najpotrebnejšo stvar. Ustanovili so pred nedavnim časom možko društvo Najsvetejšega Imena, katerega član je bil tudi umrl rojak Louis Stergar. Kako lepo je bilo videti, ko so prišli skupno člani društva Najsvetejšega Imena se posloviti od umrlega brata in moliti rožni venec ob krsti za pokojnega sobrata. Res lepo je za vsakega moža in fanta, da je član tega lepega društva Najsv. Imena. Mnogo je še dobrih mož in fantov, ki še niso člani omenjenega društva, ne odlašajte si predolgo, ker ne veste ne ure ne dneva, kdaj Vas Bog pokliče na odgovor.

Ravno, ko to pišem mi nekdo prinese pokazati Glas Svobode, v kateri se je neki stari naročnik zaletel v našo cerkev in našega župnika. Sicer njegova mešanica v Smrdbi ni vredna, da bi pameten človek odgovarjal, kajti take neumnosti se nam katoličanom videjo preotročje. Mi

dobro vemo, kdo je tisti, ki hoče narediti prepir v naši naselbini v kateri vlada lepa složnost med rojaki. Dotični si je napravil načrt delati prepir med ljudmi in se poleg tega skriva z imenom za grm, kot zajec, ki beži pred lovcem. Toda revče se zastoni trudi. Ako bi on pisal resnico bi se podpisal in se ne bi skrival z svojim imenom, kakor se. Revček piše, da je Kristus rekel, pustite male k meni priti in da je naš župnik družga mišljenja in jih odganja od cerkve. To je ena debela laž, ki jo je dotični pisec izlekel iz svojega žaklja. Mogoče se dotični spominja nauka, da je dal Bog človeku prosto voljo in kdor, je ne zna rabiti, ta svoj talent zakoplje v blato, kot si ga je onj dospisnik v Glas Smrdbi, ki skriva svoje ime ne v skuša delati prepir v naselbini. Vprašamo, ali so mu naš župnik krivi, da ne rabi svojega talenta, kot bi ga mogel, ako bi se ravnal po naukih našega č. g. župnika? Ako bi se ravnal tako bi se mu ne bilo treba skrivati z imenom, kot zajec za grm. Cela naselbina mirno živi, le to revče se pa zaganja na vse strani, ker nima mirne vesti. Torej mu svetujemo najboljše, da naj v bodoče on pomeša svoje lastne smeti doma in ne po Glas Smrdbi, pa bo mnogo boljše za njega. Kajti z obrekovanjem naše cerkve in župnika bo imel malo vspeha, ako bi on kaj resnice pisal, oziroma, da bi bilo res, kar on klata, gotovo bi ne bili naš župnik plačali v letu 1921. nad 5. tisoč dolga in zraven je vsa cerkvena uprava plačana za celo leto. Kaj se torej revče napihuje, njegov trud je zastoni. Za danes naj zadostuje, ker nima pomena na vso mešanico odgovarjati, odgovorimo le toliko, da ne bomo mislili, da katoličani res spimo. Toda, bodoče mu ne maramo odgovarjati, ker je preneumen za kaj takega.

Pozdravljam vse čitatelje lista Edinosti.
Ana Kovač.

Chicago, Ill. — Častiti urednik: — Prosim malo prostora v našem priljubljenem listu Edinosti. Že dolgo časa se že pripravljam pisati, pa nikoli si ne morem vzeti potrebnega časa, sedaj pa sem se zavzela in korajža naj velja.

S zlatimi črkami bi se moralo pisati v zgodovino čičaške naselbine in župnije sv. Štefana o slavnosti, ki se je vršila 2. julija o priliki polaganja in blagoslovljenja ogegnega kamna naše nove Slovenske šole in Narodnega doma. Tudi za nas Prekmurske Slovence je bil to preznamenit dan, ko smo se prvokrat sešli s svojimi brati Slovenci v tako velikem številu, kjer smo se v bratskem objemu poveselili in še bolj seznanili. Ne bom vse natančno opisovala, ker to je že čitateljem dobro znano. Vendar, ta dan je bil za nas Prekmurske Slovence tako zgodovinske važnosti, kakoršnega naša naselbina še ni doživela. Ne morem si kaj, da ne bi najlepše zahvalila vse č. gg. ki so se vdeležili naše slavnosti in v svojih naučenih govorih povedali marsikaj naučenega in zanimivega. Zahvalim se v imenu društva Sv. Ivana Krstitela DSD, vsem č.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron\$ 1.85	50 lir\$ 2.85
5000 kron 17.25	100 lir 5.20
10000 kron 3.50	500 lir 24.50
100000 kron 33.50	1000 lir 48.50

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

gg. duhovnikom, kateri so nam tako krasne govore držali, da je marsikateremu iz med nas priklopila solza v oči. Hvala tudi vsem slavnim društvom za njih obilno udeležbo. Hvala tudi Mr. in Mrs. Zapčič in Mr. in Mrs. Legen za njihovo darljivost in čast, ki so jo izkazali svojemu društvu, kot botri in botre. Hvala gre tudi našim družicam, ker so tako lepo izkazale svojo naklonjenost do svojega društva. Zahvaliti se moramo pa tudi marljivim ženam, ki so se toliko trudile, in v cerkveni dvorani pripravile toliko izbornih jedstev, zakar so bili vsi navzoči izvanredno veseli. Vsem najlepša hvala!

Prekmurci Prekmurci Slovenci! Sedaj ste videli, kako lepo napredujemo. Lahko smo ponosni, da imamo tako nautušenega in za narod vnetega župnika Rev. Kazimirja Zakrajšeka. Oni so naš veliki voditelj in brez njih bi mi nikoli ne dosegli tako velikih uspehov, kakor jih ima naša slovenska naselbina, in vsa naša katoliška društva zanamovati v svojih delokrogih. Toliko skupaj zbranih Prekmurških Slovencev še nismo videli skupaj in vsi so bili zadovoljni, ker sedaj vidijo da Slovenci niso res njih sovražniki, kakor jih slikajo razni plačani mažaronci, ampak, da so njih bratje, ki jih ljubijo in jim pomagajo pri njih uspehu. Kako lepo je bilo jih videti, ko so skupno korakali s svojimi zastavami po velikih chicaških ulicah in se skupno z nami pokazali pred javnostjo, da smo vsi eno bratje in sestre Slovenci sinovi in hčere MAJKE SLAVE.

Zato pa danes tudi jaz kličem vsem Prekmurškim Slovincem, bratje in sestre skupaj, pristopajte v slovenska podporni društva zlasti pa v društvo sv. Ivana Krstitelja DSD. Žene zlasti na Vas apeliram, da pazite na moše, da bojo zavarovani pri dobrih društvi, ker lahko se dogodi, da bo doletela tvojega moža nesreča, nezgoda in ostala bo zapuščen sira. Če bo pa tvoj mož pri društvu boš prejela pa vsaj nekaj podpore za sebe in tvojo deco. Zato vsi brez izjeme v dobra slovenska društva, ki jih imamo na razpolago dovolj. Rojaki skupaj, združujemo se v katoliških društvi in v krogu naše župnije sv. Štefana pa bomo napredovali in dosegli še velike uspehe! Pomnite da v slogi je moč!

H koncu mojega pisanja pozdravim vse čitatelje tega lepega lista, kateremu želim veliko uspeha in veliko novih naročnikov.

A. P., Prekmurška Slovenka.

So. Chicago, Ill. — Naša So. Chicaška naselbina, ki je že dve leti životvarila je v zadnjem času na novo lepo oživela in se prebudila k marljivemu delu.

Še pred enim mescom ravno po odhodu prejšnjega Rev. župnika je bila So. Chicaška cerkev na tem, da preneha. A glejte hitro spremembo mej farani. Začniti torej t. j. bilo 18. julija je bil radosten dan za slov. naselbino v So. Chicago. V imenu fare sta dva cerkvena moža Mr. John Kucič in Mr. Alojzij Mergole z avtomobilom spremila začasnega Rev. župnika v Joliet in so tam pri KSKJ. na veliko začudenje in zadovoljnost plačali \$1000 kot zopetno odplačilo cerkvenega dolga. Imenovana svota se je hitro nabrala v teku treh tednov. Nov lep dokaz, da v edinosti, v slogi, v sporazumu je mogoč napredek.

Naj ne bo to navdušenje samo za en mesec, sam mimogrede, ampak v tem složenem duhu in v lepi edinosti mej farani naj se nadaljuje za napredek in čast slov. naselbine v So. Chicago!

Čast za dobro stvar vnetim So. Chicažanom! Krepko naprej! Dela je še mnogo! Naprej, rojaki!

Poročevalec.

Prostozidarstvo, ki je tekom začasnih let jako ojačilo svoje vrste, bo kmalu pričelo javen boj proti katoliški cerkvi. Katoličanstvo in prostozidarstvo bota edina tabora na svetu. Potem bo Gospod izpolnil obljube, ki jih je dal svoji Cerkvi.

Chicago, Ill. — Pretekli ponedeljek zvečer smo imeli farani Sv. Štefana važno sejo, katero je sklical naš gospod župnik. Stavba So. in Narodnega doma hitro raste. Stavba bo štala velikanske svote. Ko bo vse gotovo bo štalo nekako \$135.000. Za sedaj smo imeli dovoljenje, da smemo potrošiti samo do \$75.000. Toda v to svoto je všteto samo bazment in prvo nadstropje. Toda farani tega nočejo. Farani žele, da se stavba dozida do vrha vsaj zunanji zidovi za letos. Kakor hitro mogoče pa, da se konča dvorana v tretjem nadstropju. V ta namen je pa treba narediti nov dolg. Sedaj smo ga naredili \$50.000. \$12.000 smo ga imeli že od prej. Toraj ga imamo sedaj \$62.000. Ako bi hoteli sezidati poslopje do strehe, bi stalo novih najmanj \$35.000. Za toliko bi pa morali novega dolga narediti. Zato je gospod župnik sklical sejo in vprašal farane, kaj mislijo, naj sami odločijo. Povedal jim je, da on nikakor noče odgovornosti sprejeti za večji dolg, kakor ga že sedaj imamo. Vendar ker farani odločno zahtevajo, da se zida dalje, in ker drugače ne gre, kakor da se naredi nov dolg, naj ta večji dolg naredi župnija in ne duhovnik. O vprašanju se je vnela živahna debata. V katero so posegli skoraj vsi navzoči več ali manj. Splošno vsi so bili za to, da se zida naprej, da se ne sme narediti, kakor se je delalo s cerkvijo, ko se je postavil bazement, potem so pa morali skoraj 12 let čakati, predno se je cerkev do vrha dozidala. Tako je pa nastalo vprašanje, ali pa bo župnija zmogla toliko breme? Na vsaki način treba zvišati dohodke. Zato se je sklenilo, da se vsakega farana pozove, da boče dal sedaj večjo svoto v dar, po sto, ali vsaj 50 dol. kakor jih ji je že veliko dalo. Potem pa so se vsi farani zavezali, da bodo poleg tega še vsak plačevali najmanj po \$1 mesečne kolekte, katero kolekto bodo sami prinašali v župnišče, ali pa jo oddajali v cerkvi v koverticah vsaki mesec ali kakor kdo more. Nekako 800 prispevajočih faranov je sedaj v župniji. Ako bi teh osem sto dalo vsaki mesec povprečno \$1 bi to zneslo na leto okroglo \$9.000 izvanrednih dohodkov. S tem bi se pa lahko plačevali obresti in vsako leto nekaj tisočakov tudi od glavnice. Na mesec dati dolar za tako važno in prepotrebno stavbo, brez katere naselbina več biti ne more, so vsi povdarjali, ni nobeno breme. To mora vsak katolik biti pripravljen, da žrtvuje. Komur vera ni vredna en dolar na mesec, \$12 na leto, ta je sploh nič več nima, ta naj nikar ne pravi, da je katoličan. Po nekaterih cerkvah dajo farani po \$1 na teden, pa dajo radi.

Sedaj treba še, da dobimo od nadškofa dovoljenje za nov dolg in potreben kredit, denar. Tu se je zopet pokazalo, da imamo veliko navdušenih in dobrih mož, ki se za dobro stvar prav nič ne strašijo bremena, ne truda.

Pri tej priliki nam je gospod župnik povedal, da smo od lanskega začetak kolektanja za šolo že nabrali in izplačali v ta namen celih \$19.000 poleg drugih tekočih stroškov. Povedal je, da so se nedeljski dohodki zvišali vsako nedeljo nad \$100. Za prostor, kjer stoji šola smo dali \$8.000, za hišo za sestre smo dali \$6.000 zidarju smo dali \$5.000. Kako župnija lepo napreduje, kaže to, da smo še pred tremi leti imeli dve službi božji, pa še ti bolj slabo obiskani. Sedaj jih imamo pet vsako nedeljo, pa so vse dobro obiskane.

NA PRODAJ JE

krasno urejena grocerija in mesarija. Je ugodna prilika za pravega podjetnega človeka. Dnevni izkupiček od \$60 do \$70. Je v sredi Chicaške slovenske naselbine. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

LINCOLN REALTY CO.,
1901 West 22nd Street, Chicago.
Phone: Canal 4918 ali 0098.

pri pol deveti že zopet prostora primanjkuje, da morajo ljudje zadaj stati.

To je gotovo nekaj, na kar so Chicaški Slovenci lahko ponosni. To pa tudi kaže kako lepa sloga vlada kakor med dušnimi našimi pastirji in farani, tako tudi med farani med seboj. Kjer je pa edinost in sloga, tam je napredek. Posebno ako sloini ta edinost na toliki požrtvovalnosti, kakor sloni naša tukaj v Chicago. Zanimivo je poslušati, ko se nam vsako nedeljo sproti oznanjujejo došli darovi med tednom. To so vsako nedeljo kar cele litanije. Posebno nas veseli, ko čujemo tudi veliko imen, katerih preje nismo. Tako je prav! Vsak, kdor slovensko čuti, v naš slovenski krog, kajti župnija Sv. Štefana v Chicago reprezentuje pravo Slovenstvo Chicaškega mesta.

Čast Chicaškim Slovincem!

Poročevalec.

KAJ TAKEGA PA ŠE NE V CHICAGO!

kar bo v soboto večer in v nedeljo na bazarju za novo šolo in narodni dom v cerkveni dvorani. Bajgali, tako se boste pa smejali, da si kupite posebne pase drugače ne bo varno.

Napovedali so se namreč za to priliko sami jako imenitni gostje, ki nas bodo počastili s svojim obiskom. Tako na primer:

Honorable Judge Garbais, ki bo držal javno sodišče in bo sodil zločince, katere mu bodo nalovili njegovi zvesti "coperji", policimani. Saj veste, sedaj so časi, ki je vse polno ljudi, ki zaslužijo biti aretirani.

Javne licitante bosta prišla vodit svetovno znana "avkšjonirja" Mr. Bogolin in Mr. Gregorich.

Ja, celo Mistr Čifut Salamon Levi se že pelja z ekstra vlakom, da bo prodajal same dobre in po ceni stvari. Imel bo tam svoj "štant."

Kdor rad lovi ribe, bo lahko poskusil tam svojo srečo. Gotovo bo kaj vjel, bolj gotovo, kakor zunaj na jezeru.

Kdor ima rade mačke, bo lahko tudi katero kupil v "žaklju."

Če ne bo vlaka zamudila, pride tudi naša Marjana Ujtata s svojo kramo.

In še in še! Samo pridite pogledat! Do smrti Vam bo žal, če Vas ne bo v soboto večer in v nedeljo! Toraj v soboto večer 22. in v nedeljo večer 23. julija vsi v cerkveno dvorano.

NAZNANILO!

Vsem, ki se zanimajo za letošnje romanje v Carey, O., naznanjamo, da za letos iz važnih in tehtnih uzrokov ne moremo mi tega romanja urediti in voditi. Zato smo izročili celo zadevo Rev. J. Omanu, župniku sv. Lovrenca v Newburghu, Cleveland, O., in ga prosili, da on prevzame vso stvar. Nanj naj se toraj vsi, ki se zanimajo za to stvar, obračajo za vsa pojasnila.

OO. Frančiškani v Chicago.

SMEJATI SE IZPLAČA.

Izvedenci trdijo, da se potrebuje 65 različnih obraznih mišic za napraviti en sam jezni obraz in nadalje pravijo, da zadostuje le 13 mišic za en smehljaj. Torej delati jezne obraze pomeni nepotrebna izguba moči. Ampak mnogokrat se ne morete smejati, ker se ne počutite dobro. Vaša izguba slasti do jedil, vaša oslabelost, vaše slabo spanje in še najvažnejše vaš želodec je šel na stavko. Mogoče je imel važne vzroke k temu, vendar pa vi morate poskušati vse najboljše moči, si pridobite nazaj njegovo delovanje kar je zelo važno. Trinerjevo grenko vino je menda še najboljši povračitelj. Vam očisti čreva, odžene vse zastale ostanke ki zastrupljajo vaše notranje prebavne dele telesa in mir je s tem povrnjen. Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili je gotovo dobro založen s temi zdravili. Poskusite tudi Triner's Dental Cream, Triner's Shaving Cream, Triner's Liquid Shampoo, Triner's Corn Remedy — vzemite vse ta zdravila seboj kadar greste na počitnice in vašo zabavo.

(Nadaljevanje 1. strani.)

je za premostitev propada, ki razdvaja železničarje in železniške magnate. Vse izgleda, da železniški magnatje so se zakleli zmagati nad ubogim delavstvom. Toda delavcem je to malo mar in njih vrste se večajo dan za dnem v vedno večjim duhu prave solidarnosti.

Družba Baltimore & Ohio hoče separatni mir.

Družba Baltimore & Ohio napeinja vse sile za separatno poganjanje med njihovimi lastnimi delavci. Voditelji in stavkujoči delavci so protitemu in za separatno poganjanje ni nikakega upanja. Tako izjavljajo voditelji stavkujočih železničarjev na tej progii.

Po več državah mobilizirajo vojaštvo.

Države New Hampshire, North Carolina in Kansas mobilizirajo vojaštvo, ker se boje izgredov v bližnji bodočnosti. Poveč krajih so že izbruhnili nemiri, ker družbe dovažajo skebe in jih nastavljajo na mesta starih delavcev.

Vrste stavkarjev se množe.

Ta teden je odšlo skupaj nad 15. tisoč mož na stavko. Na Chicago, Northwestern progi je nadalje zastavkalo okoli 8. tisoč klerkov, ki so bili zaposleni po raznih skladiščih te proge. Na Chesapeake & Ohio progi je odšlo nadaljnih 3. tisoč mož na stavko. Po drugih progah, ki so zapustili svoja dela se jih pa ceni nad 4. tisoč. Na progi Chicago Milwaukee & St. Paul pa se pripravljajo okoli 9. tisoč mož, da zapusti delo, kakor hitro jih v to obveste njih unijski voditelji.

KRAVA, KI JE PADLA V VODNIAK PRINESLA SREČO.

Blizu meje med Californijo in državo Nevado, je te dni nekemu farmarju padla krava v vodnjak. Ko so jo reševali iz vodnjaka so našli na dnu vodnjaka rudo neke znamenite vrste. Vrednost nove rude se ceni na več milijonov.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu, za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

NADALJENI PRISPEVKI ZA REVNE SLOVENSKE PREMOGARJE.

Na prošnjo, ki je bila objavljena v tem listu za revne premogarje so se odzvali še sledeči dobrosrčni darovalci:

Mrs. Lucija Berce, San Francisco, Cal.\$ 3.00
Neimenovana 1.00
Miss Ivana Kervin, Chicago... 1.00
Mrs. Ag. Hotujec, Sewickley, Pa. 2.48
Mrs. Antonija Frlan, Cokedale, Colo. 1.00
Mrs. Jennie Swegel, Ambridge, Pa. 1.00

Sedajni darovi\$ 9.48
Poprej darovano 24.00

Skupaj do danes\$33.48
Vsem blagim darovalcem Bog plačaj! Dal Bog mnogo posnemalcev!

Darove zbira uredništvo "Edinosti", ki bo pazilo, da bo vsak cent prišel v roke potrebnim slovenskim družinam stavkujočih premogarjev.

Uredništvo Edinosti.

Tvoj sosed je mogoče bedak, vendar dobro ga prouči predno mu zabrusiš v obraz, da je bedak.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, ter po zapadnem delu Pennsylvanije, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rojaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

KRETANJE PARNIKOV.

New York—Havre.
Chicago—20. julija—v Havre.
La France—26. julija—v Havre.
Paris—2. avgusta—v Havre.
La Savoie—12. avgusta—v Havre.
New York—Trst.
Italia—10. avgusta—v Trst.
Belvedere—10. avgusta—v Trst.
Pres. Wilson—26. avgusta—v Trst.
New York—Cherbourg.
Homerie—22. julija—v Cherbourg.
Majestic—29. julija—v Cherbourg.
Alutania—1. avgusta—v Cherbourg.
Berengaria—8. avgusta—v Cherbourg.
Olympic—12. avgusta—v Cherbourg.
Za cene in vsa nadaljna pojasnila se obrnite na doli podpisano tvrdko, ki bo Vam preskrbela, da boste udobno potovali v domovino. Ako imate potnega lista ga preskrbimo Vam mi. Ako želite dobiti svoje domače iz starega kraja pišite nam za pojasnila.

LINCOLN REALTY CO.

1901 West 22nd Street,
Chicago, Ill.
Phone: Canal 4918 in 0098.

Skupno potovanje Slovencev.

FRANCOSKA LINIJA priredi skupno potovanje Slovencev preko Havre v Trst in Ljubljano s svojim najmodernejšim in najhitrejšim parnikom "Paris", ki bo odplul iz New Yorka na 2. avgusta 1922. Potnike bo spremljal od New Yorka do Ljubljane znan rojak Leo Zakrajšek iz New Yorka ter bo gledal na to, da bodo potniki čem hitreje in udobnejše potovali in da ne bodo imeli sitnosti s kufrji in drugo prtljago.

Za vse potnike tretjega razreda bodo pripravljene kabine z 2., 4. ali 6. posteljami. Od Havre do Trsta bodo potniki imeli svoj vagon, ali celo vlak, ako se jih zadosti priglasijo. Tudi druge posebne ugodnosti so določene za potnike.

Vožnja od New Yorka do Ljubljane ima trajati nekako 9 dni ter stane v III. razredu do Trsta skupno z davkom \$113.85, do Ljubljane pa \$114.85.

Tudi za potnike II. razreda imajo lepe kabine rezervirane. Vsak Slovenec je dobrodošel ne glede kje je doma. Lepa prilika za vsakogar!

Kdor hoče dobiti sorodnike ali prijatelje iz starega kraja, naj stori potrebne korake, dokler je še čas.

Mi tudi pošljamo denar hitro, zanesljivo in po nizkih cenah, ter opravljamo vse druge posle v zvezi s starim krajem.

Za vsa nadaljana pojasnila pišite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, N. Y.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.
(Konec.)

"Ti, Rupert, le nikar se ne jezi. Veš, meni Micika dosti pove in kar ve Micika, to ve tudi Janko", pošepče Barba potrtemu Rupertu.

"In kaj ti je Micika povedala?" vpraša brž Rupert in zvedavo upira oči v Barbo.

"Toliko že, da ti rečem: bodi pameten in nikar ne nasprotuj Jankotu, kakor si nasprotoval Čmoku", pravi Barba in pogleda zraven sedečega Jožka. Temu pa pravi:

"Pa tudi ti bodi pameten, Jožek, in rad imej Jankota. On je dober človek."

"Dober, res", odvrne Jožek, smejoč se neumno. "Midva sva tako prijatelja. Že trikrat me je danes klical pit."

"Kaj ti veš, Jožek", odvrne Rupert. "Ali jaz vem, Barba, da Janko snubi Miciko."

Barba se malo zlobno nasmeje, pa pravi:

"Rupert, Micika je sedaj res Jankotova, pa ne bo dolgo. In da je tako, je to tvoja sreča", reče Barba kratko in odločno.

Rupert se žatopi v mladostne spomine. Z Miciko Rebrova sta skupaj hodila v šolo, ker je bil Rupert že iz mladega pri Kolenčevih. Stariši so mu zgodaj pomrli. Stanovali so v Žeravici. Njegov brat je s štiriinčvrtletimi leti prevzel domačijo, on pa je ostal pri svoji teti Kolenki. Micika mu je bila že od nekdaj precej všeč, vendar ni nikomur tega pravil. Na ženitev seveda doslej ni mislil. Bil je premlad za to, pa še v vojaških letih. Sicer je imel precejšnjo doto od doma, toda teta mu ni doslej še ničesar obljubila. Odkar je Janko postal gospodar pri Kolenčevih, se je Rupertu ohladila mrznja do Čmokovega sina. Ko pa je izpazil, da Janko lazi za Rebrovo Miciko, je zopet vzklopela stara mrznja. Dasi sam ni imel dosti upanja, da bi kdaj zasnubil Miciko, ali Jankotu je pa tudi ni privoščil. On je bil vendar gruntarski sin, Janko pa prihajač brez doma.

Barbine besede so Ruperta nekoliko pomirile. Začel je postajati dobre volje in tudi prisedel k Jankotu. Ta pa je malo govoril zamišljeno zrl po hiši, poslušal pa molčal. Le Lojzetu je privoščil več besedi. Vedno še mu je šumel po ušesih dopoldanski pogovor z Rebrovim očetom. Ni pričakoval, da ga tako sprejme. Toliko, da ga ni vrgel čez prag. Nič več mu ni obstanka pri Rebrovih. Niti za račun si ga ne upa iti vprašat.

Reber je divjal kakor razkačen lev in vse je bežalo pred njim.

"Ali naj se preselim v svojo kovačnico na desno stran Reberce? Ah, saj ne bo več miru. Preblizu je. Ali naj se kar preselim h Kolencu? Tudi težko kar tako na nagloma." Ti dve vprašanji sta Jankotu največ belili glavo tistega popoldne.

Ko pa se je naredil večer, so Jankota pogrešali pri Popustkovih. Nikomur ni povedal, kam da gre, razen Lojzetu. Ta je bil sedaj njegov edini prijatelj. Ljudje so ga zavidali, odkar je tako hitro obogatel in niso ga več tako cenili, odkar se je pokazal kot Čmokov sin. Pri Kolenčevih so ga gledali po strani, pri Rebrovih pa se je tako zameril.

"In Micika? Kaj hoče, kaj more ona, revica? Saj je rekla, da bo moja, ako ji oče ne bodo branili. In sedaj vem, pri čem da sem."

Počasi je stopal Janko po stezi, ki je držala v gozd. Bilo je jasno. Zvezde so sijale na nebu, mesec je kazal prvi krajec, nobena sapa ni pihala po polju.

Janko sede na hrastov štor in gleda v dolino. Ni bilo megle nad Reberco. Belila se je v drevju Rebrova hiša, luč je svetila pri Kolenčevih, potok je šumel po dolini. Tako lepo se je Jankotu vselej zdelo, kadar je z višave gledal v nižavo, z rebri v log. Danes pa se mu je videlo pusto in prazno.

Nič ni slišal, nič ni videl; glavo je stisnil v pesti in motal globoke misli. V bližnjem grmu je slavec cijkal in drobikal svojo večerno pesmico.

"Kam grem? Že sem dospel do vrha griča, že sem se mislil obrniti, povzpeti, pa — glej! Kamen je izpodletel in padel sem ... Pač, se bi se pobral, ko bi le tista-le deklica tam doli v Rebrovi kamrici ostala stanovitna. Pa kaj? Ne morem ji zameriti. Samostojna ni, kakor sem jaz. E, Micika ne bo znorela zaradi mene, meni pa se je tako prigabilo življenje, vsaj v Rožnem logu. Kaj bi še lazil tu okoli, ko me vse zaničuje. Kaj mi pomaga lepi Rožni log, ako pa ni miru, ni sreče v srcu. Dosegel sem skoro svoj namen, izvršil nalogo, katero mi je oče naložil, toda srce je prazno, ni srečno, želi si nazaj časov, ko sta še strah in up pretresala moje drobovje.

Sem dolgo upal in se bál,
slovo sem upu, strahu dal —
Srce je prazno, srečno ni,
nazaj si up in strah želi.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

"Ne, ne morem se pritožiti, da mi sreča ni bila mila. Bogu moram biti hvaležen za njo. Ali tega nisem dosti premislil, da stalne sreče ni najti na zemlji. Srečen je le tisti, ki srečo pričakuje onstran groba.

Kaj me še veže na ta svet? Ali mati? Kdaj jo že krije črna prst tam daleč za gorami. Ali oče? Tudi on je sklenil svoje nemirno življenje. Brata nisem poznal nobenega, sestrna roka ni božala moje glave.

In sedaj so me pustili na cedilu tudi tisti, ki so me radi imeli. Radi imeli? Pač, ker sem jim pridno in zvesto služil. Ni ga več, ki bi ga mogel pritisniti na svoje srce. Le hvaležna dušica Lojzetova se še lovi okrog mene.

Sam sem, tako sam pod božjim soncem. Brez doma, brez svojcev, brez prijateljev sedim tu in ne vem, kam bi se obrnil.

Tri križe dobim o božiču na svoj hrbet. Že sem mislil, da se za vselej ustanovim v Rožnem logu. Sladkozvenec misli so omamljale mojo dušo, srečna prihodnost se je odpirala pred mano, že sem mislil, da držim srečo za pas, pa mi je izdrknila. Kaj naj samotarim tam gori pri Kolenčevih, ko me ljudje ne marajo. Saj bi me še Rezika ne hotela pogledati z lepim očesom. E, kaj!

Mlad sem še, zdrav tudi, imetja ne pogrešam. Prodal bom svoje zemljišče, pa pojdem zopet po svetu. Pa vendarle! Čemu bi grenil življenje tem ljudem v Rožnem logu? Saj so vendar kri moje krvi. Rajši naj se ločim mirno od tod, kakor sta se ločila Abraham in Lot. Pa Rezika pač ne zasluži, da bi ji zagrenil življenje. Dobro dekle je.

In Miciki naj kalim veselo življenje? Naj si izbere ženina, kakršnega hoče! Tudi Rupert ni napačen fant, in Jožek je revež in usmiljenja vreden. Pa ta Reberna! Ta modra žena! Ali ni bila ves čas tako dobra do mene? Bog ve, če je ne boli srce hujše kakor mene? In zopet Kolenka? Ta je že tako z eno nogo v grobu, Kolenec pa tudi ni srečen, dasi ni on zagrešil grehov svojega očeta.

Res, dobri ljudje prebivajo v ti dolini, četudi so starci trdi možje. Pa naj bodo, saj imajo morda vendarle prav. Izkušeni so bolj kakor jaz in že vedo, kaj delajo?"

Mesec se je skril za oblak. Janko vstane in odhiti v dolino. Naravnost gre proti kovačnici, prižge luč, pospravi vse najpotrebnejše stvari v kovčeg, sede k mizi in začne pisati.

Napisal je dolgo pismo, pa je je zapečatil in spravil v malho.

Janko odide proti vasi.

Pri Popustku so še rajali.

Kovač pokliče Lojzeta iz hiše, mu nekaj zasepeče na uho in izroči zapečaten pismo.

Segla sta si v roke. Lojzku je priplavala debela solza na lice.

"Do svidenja v mestu, Lojzek!"

"Bog vas sprejmi, mojster!"

Janko hitro odrine iz vasi. Pred cerkvijo se globoko prikloni, prekriža, pa se zopet povrne v Rožni log.

Ustavi se pred kapelico. Precej časa iskreno moli, pa odhaja proti Rebri.

Stopil je za hišo, potrkal na okno, pa zaklical:

"Micika, brez zamere, z Bogom!"

Ni čakal odgovora. Brž stopi zopet na cesto, ki je peljala v vas.

Šel je skozi in ni se ustavil poprej, dokler ni zagledal nad mestom zvonikovih streh, ki so se žarile v prvih žarkih jutranje zarje.

Še je čul petelina v bližnji vasi, nato so se oglasili mestni zvonovi, naznanjajoč beli dan.

Bil je prvi dan meseca septembra.

Janko je začel novo življenje.

Še so prihajala pisma v mesto za Jankom. Pa Janko jih ni več čital. V par tednih je odpotoval gori na Štajersko.

Vstopil je kot brat pri očetih kapucinih.

V Rožnem logu je še treskalo nekaj tednov. Kolenčev notar se je pokazal v Rožnem logu in pretel, da ovrže Čmokovo operoko. Rebrov župnik je pisal bratu, da naj le dobro pazi na hčerko, ljudje pa so govorili toliko in toliko, se čudili in hudovali, se smejali in hvalili ...

Jankotovo pismo so hranili v lepi škatlici pri Rebrovih. V pismu je stalo, da naj je Rupert gospodar pri Kolenčevih, Micika pa njegova gospodinja ...

Pa se je res tako zgodilo.

Rezika je šla k uršulinkam.

POZOR!

KNJIGA "O LEPEM VEDENJU" JE ZLATA VREDNA.

Knjiga Vam pokaže, kako se morete vesti v različnih družbah, da dosežete spoštovanje in ugled.

Ker snro jih prejeli le nekaj izvodov zato pišite še danes po njo predno poide iz zaloge.

Cena \$1.00.

"AVE MARIA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

BREZ UČITELJA

se naučite angleškega jezika sami ako si kupite

SLOVENSKO-ANGLEŠKO SLOVNICO

katera obsega:

Prv idel: Glasoslovje.

Drugi del: Obliskoslovje.

Tretji del: Vaje.

Četrty del: Pogovori iz vsakdanjega življenja.

Peti del: Slovenski-Angleški Besednjak.

Šesti del: Vprašanja in odgovori, ki jih mora znati ko prosi za državljanski papir.

V besednjaku je natančno pojasneno, kako se pišejo angleške besede in kako se jih mora pravilno izgovarjati. Iz te knjige se lahko vsak nauči angleškega jezika brez vsakega učitelja.

Knjiga je trdo vezana in ima 250 strani. Cena s poštnino samo 90c.

AVE MARIA,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Suša naj bo vzrok.

Zdravnik, ki ga je prišel prositi nekdo, da bi mu dal zdravniški predpis za eno galono močne pive: "Jaz bi Vam strašno rad napisal naročilo, ali kaj naj navedem za vzrok — kako bolezen?"

"Prijatelj piva: "Napišite, za vzrok "sušo"!"

* * *

Osemnajstletna hčerka svojemu očetu: "Neki gotovi fant mi je danes jutraj poslal te krasne cvetlice.

Oče: "Draga moja hčerka nikar ne govori neki gotovi fant, gotov bo še le tedaj, kadar ga boš dobila."

* * *

Ljubezniv človek.

Neki turist, ki se je med potjo za par dni nastanil pri nekem kmetu: "Vi, oče, kakšen človek je pa kaj tale vaš sosed?"

Kmet: "Ha tak, da bi vam na zadnjo uró še vode ne privoščil!"

* * *

Nemogoče.

Mati: "Johnny le zapomni si, da je tam v jedini shrambi strah, ako bi kdo le notri pokukal, ga strah takoj požre."

Johnny: "Nemogoče, kadar pa zmanjka kaj jestvin, pa le mene dolžiš!"

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA

št. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar, Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelk se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure popoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Vidervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič.

Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.

Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.

Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant.

Orečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popraviljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v PLUMBARSKO STROKO. — Pred vse msi zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,

PLUMBAR

2042 W. 22nd St., near Hoyne Ave

Chicago, Ill.

Tel. Canal 4108.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEŽJA,

KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene.

Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal